

Det var glædeligt at læse i sidste uge, at Mejerikontoret i Århus kunne meddele, at selv om dansk osteeksport sidste år faldt med 5 pct., havde man været i stand til at fastholde en samlet valutaindtjening i 1994 på 11,7 mia. kr. svarende til 1993. Baggrunden er, at mejerierne i stigende omfang producerer højt forædlede mejeriprodukter i stedet for bl.a. feta. Og det er jo den vej, vi skal.

Primærerhvervet og fødevarerindustrien har altså været i stand til at klare udfordringen og omstillingen i forhold til EU-reformen og gennemførelse af GATT-aftalen. Den internationale samhandel er øget, der er kommet vækst i verdensøkonomien, forbrugsmulighederne er øget, arbejdsløsheden er faldende.

Udfordringen til os nu er at gennemføre landbrugets omstilling, samtidig med at vi bevarer og udbygger den sociale velfærd og tryghed også for den enkelte landmandsfamilie. Det var det, regeringen fremførte, da Danmark i første halvår af 1993 havde formandskabet i EU, og det var også det synspunkt, der kom tydeligst til udtryk i Jacques Delors' hvidbog »Sæt Europa i arbejde«, hvori der peges på fire punkter, som har afgørende indflydelse og betydning for en lykkelig omstillingsproces for hele Europa.

For det første skal de sidste 10 års passive politik afløses af en aktiv politisk handling. For det andet må vi have en mere retfærdig indkomstfordeling. For det tredje må vi have et opgør med den politik, som har presset efterspørgslen ned og forøget arbejdsløsheden. For det fjerde må vi finde frem til en ny europæisk model for en mere aktiv solidaritet mellem rige og fattige regioner, mere solidaritet mellem generationer – og det kan landmænd også lære meget af – og mere solidaritet mellem dem, der er i arbejde, og de arbejdsløse.

Det er jo det, det i virkeligheden drejer sig om i politik: om det enkelte menneske, om samspillet mellem de enkelte mennesker, det aktive menneske og det ansvarlige menneske, kvinder og mænd som dem, der også for hundrede år siden opdyrkede heden og omstillede landbruget fra kornavl til animalsk produktion. Og det handler også om Pelle Erobreren, som flygtede fra det hårde liv på landet til et liv i byen, der viste sig at være om muligt endnu barskere.

Solidaritet og samarbejde er også i dag forudsætningen for, at den begyndende aktuelle succes i omstillingen skal fortsætte. Jeg synes, det er rigtigst at anvende offentlige støttemidler til en fremadrettet indsats, der styrker og gør land-

brugserhvervet og fødevarerindustrien stærkere for at kunne tage fremtidens udfordringer op og klare sig i den hårde internationale konkurrence. Vi skal altså styrke og udbygge fødevarersektorens position som producent af kvalitetsfødevarer i allerbedste forstand.

Forbundsformanden for Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet, NNF, Anton Johannsen, skriver i en kronik i Det Fri Aktuelt den 30. november sidste år bl.a.:

»Med andre ord betyder udviklingen, at vi også på fødevarerområdet vil se en større international arbejdsdeling med både større dansk eksport og større dansk import af fødevarer. Vi skal derfor i Danmark satse på de forbrugere både i Danmark og i udlandet, der er villige til at betale for fødevarer, der lever op til det udvidede kvalitetsbegreb.«

Højprisprodukter til højprismarkeder, sagde landbrugsministeren, og det var det, jeg nævnte under den tidligere forespørgsel: mere grønt, mere sundt, mere etisk, mere økologisk.

Derfor er det selvfølgelig også godt og fornuftigt, at regeringen de næste 4 år satser over 1/2 mia. kr. på fødevarerforskning, bedre arbejdsmiljø, kvalitetssikring, uddannelse og efteruddannelse, som Fødevarerudvalgets første delrapport netop peger på.

Nået hertil synes jeg også, at opfølgningen af GATT-aftalen bør være overvejelser og visioner om indholdet i en ny EU-landbrugspolitik efter 1996. Selv om man i Kommissionen i Bruxelles meget hurtigt tog afstand fra Arne Larsenudvalgets rapport om fremtidens europæiske landbrug, er jeg sikker på, at vi kommer til at tale om og overveje rapportens indhold og forslag.

Man siger, at prisstøtten skal formindskes væsentligt. Det er også det, GATT-aftalen siger. Verdensmarkedspriser – det siger mange danske landmænd også. Landbrugspolitikken skal bæres af generelle erhvervspolitiske instrumenter. Det er det, den nuværende regering har gjort: lav inflation, lav rente, fast kronekurs. Det er gode rammebetingelser, som det er lykkedes regeringen at fremskaffe på bare 2 år; det skal fortsætte.

Rapporten nævner også ønsket om en renationalisering af landbrugspolitikken i EU. Det kan være vanskeligt at forestille sig med en ny østrigsk landbrugskommissær og med en eventuel yderligere udvidelse af antallet af medlemsstater i EU. Det vil ikke være og ikke blive konkurrence på lige vilkår, er jeg bange for, men konkurrence mellem statskasser.